

Laadittu / päivitetty 24.9.2012

Laatija SS, RT, SM

Päätäiden hoito

Lapseltanne / lapsenne päivähoitoryhmästä tai koululuokasta on löytynyt päätäitä. Tartuntojen ehkäisemiseksi päähine ja kaulahuivi kannattaa säilyttää hihassa tai repussa. Hiuslenkkien ja -koristeiden, kampojen, harjojen, päähineiden, pyyhkeiden ym. on aina hyvä olla henkilökohtaisia. Jokaisen perheenjäsenen **hiukset tulee tarkistaa** (apteekista ostettavalla) täikammalla huolellisesti **joka päivä viikon ajan**. Tartunnan saaneiden lähikontakteille (kaverit, hoitajat, päiväkoti, koulu ym.) tulee ilmoittaa tartunnasta.

Märkäkampaaminen

- hiukset kastellaan vedellä ja kuivataan sen jälkeen kevyesti pyyhkeellä
- hiuksiin levitetään tavallista hoitoainetta, joka tekee ne helpoiksi kammata
- takut kammataan pois tukevapiikkisellä harjalla tai kammalla
- hiukset kammataan taakse ja jakaus tehdään keskelle päälakea
- kampaaminen täikammalla aloitetaan edestä otsan kohdalta ja edetään suortuva kerrallaan kohti niskaa, kunkin suortuvan kampaaminen aloitetaan tyvestä ja edetään päänahkaa pitkin hiusten latvoihin saakka
- jokaisen tarkastetun suortuvan jälkeen täikampa pyyhkäistään talouspaperiin ja katsotaan kirkkaassa valaistuksessa, jääkö kampaan tai talouspaperiin päätäitä, tarvittaessa apuna voi käyttää suurennuslasia

Kuivakampaaminen

- lapsi istuu kumartuneena pöydän ääreen kyynärvarsiinsa nojaten ja hiukset roikkuvat eteenpäin
- pöydälle asetetaan valkoinen paperi
- hiukset selvitetään tavallisella kammalla tai hiusharjalla
- varsinainen tarkastaminen aloitetaan täikammalla toiselta sivulta
- hiuksia kammataan täikammalla niskasta otsalle päänahkaa myöden suortuvan päähän saakka
- tutkitaan kirkkaassa valaistuksessa, onko pöydällä olevalle paperille putoillut päätäitä, tarvittaessa apuna voi käyttää suurennuslasia

Tartunta todetaan jos hiuksista löytyy yksikin **elävä päätäi**, hiuksissa tiukasti kiinni olevia **päätäin munia** löytyy sellaisista hiuksista, joita ei aikaisemmin ole hoidettu päätäitartunnan vuoksi tai hiuksissa tiukasti kiinni olevia päätäin munia löytyy alle 1 cm:n etäisyydeltä päänahasta sellaisista hiuksista, jotka on yli kuukautta aiemmin hoidettu päätäitartunnan vuoksi.

Päätäi hoidetaan ilman reseptiä apteekista saatavalla lääkeliuoksella tai silikoniyhdisteellä. Samassa taloudessa asuvat hoidetaan yhtä aikaa. Hoito uusitaan niille, joilla löytyi päätäitä. Päänahka ja hiukset käsitellään pakkausohjeen mukaan. Täikampaaminen on tärkeä osa hoitoa. Lapsi on poissa päiväkodista tai koulusta kunnes ensimmäinen hoito on tehty. **Uusintahoito toteutetaan 7-10 vuorokauden kuluttua, siihen asti hiukset täikammataan 2-3 kertaa viikossa.** Saivareita ei ole välttämätöntä poistaa, mutta niitä voi nyppiä tai hiuksia leikata. Uusintahoidon jälkeen hiukset kannattaa tarkistaa vähintään kerran viikossa usean viikon ajan, jotta voidaan varmistua hoidon onnistumisesta.

Kummankin hoitokerran yhteydessä **puhdistetaan tavarat ja tekstiilit, jotka ovat olleet kosketuksissa päähän tai hiuksiin kolmen vuorokauden sisällä.** Lakanat, tynnyliinat, pyyhkeet, vaatteet ym. konepestään vähintään 60 asteessa. Kammot ja harjat upotetaan 60 asteiseen veteen 30 sekunnin ajaksi. Pesua kestävämmät tavarat laitetaan muovipussiin kolmeksi vuorokaudeksi. Peittojen, tynnyjen ym. käsittely ei ole tarpeen, sillä niistä ei yleensä löydy tartuttamiskyisiä päätäitä.

Päätäi on 1-4 millimetrin pituinen läpikuultavan harmaa hyönteinen, joka ei hypi eikä lennä. Imettyään verta se muuttuu punertavan rusehtavaksi. Päätäi tarvitsee liikkuaakseen vähintään viiden millimetrin mittaisia hiuksia. Päätäinaaras tuottaa päivittäin 6-8 soikeaa munaa, jotka se kiinnittää eritteellään hiusjuureen lähelle päänahkaa. Saivareet eivät irtoa helposti hiuksesta, toisin kuin hilsehiukkaset.

SOSIAALI- JA TERVEYSVIRASTO